

GENTSCH STUDENTEN VERBOND (GSV), overkoepelende vereniging van de Vlaamse studenten aan de Rijksuniversiteit Gent (RUG) tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Toen de Gentse universitaire activiteiten na de Duitse inval van mei 1940 terug in hun plooi begonnen te vallen, werd gedacht aan de reorganisatie en renovatie van het studentenleven. Het **Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond (KVHV)** nam het initiatief om een nieuwe algemene studentenvereniging op te richten die zich zou enten op de Nieuwe Orde, de christelijk-zedelijke principes zou onderschrijven en geheel in de lijn van het vroegere **Gentsch Studenten Corps** zou ijveren voor een hoogstaand cultureel leven aan de universiteit. Onder impuls van **Frans Daels** en pater **Jules Callewaert** ging het nieuwe Gentsch Studenten Verbond in oktober 1940 van start. Het verbond fungeerde als een koepel van faculteitskringen en maakte een einde aan het bestaan van aparte politieke studentenverenigingen. Enkel het **Liberaal Vlaams Studentenverbond (LVSF)** nam niet deel aan de oprichting van het zeer sterk katholiek gedomineerde GSV. **Raf van den Abeele** (ex-KVHV) werd de eerste preses.

Vanaf het voorjaar van 1941 werd het duidelijk dat het GSV zich geheel achter de Nieuwe Orde schaarde, zich anti-Belgisch opstelde en zich in de lijn van de **collaboratiepolitiek** pro Duitsland en voor het nationaal-socialisme uitsprak. Door deze stellingname kwam er al vlug een einde aan de broze eenheid in het verbond. Een aantal studenten ging clandestien ageren tegen zowel de GSV-koers als tegen de bezetter. Toen in 1941 de oorlog aan het oostfront uitbrak, speelde de verbondsleiding met de idee voor het **Vlaamsch Legioen** te werven, wat eigenlijk de definitieve start betekende van de ontbinding van het GSV. Vanaf het academiejaar 1941-1942 geraakte het verbond verscheurd tussen een Dietsgezinde en Duitsgezinde vleugel. Daarnaast scheurden meer en meer faculteitskringen zich van het GSV af en gingen zich openlijk verzetten tegen een al te politieke koers.

Het academiejaar 1942-1943 stond in het teken van de verplichte tewerkstelling in Duitsland, wat grote onrust onder de studenten veroorzaakte. Preses **Pauwels** wou het GSV intern verdiepen in de lijn van de studententraditie van **Albrecht Rodenbach** en zo terug meer leden werven. Nochtans positioneerde hij het verbond "nationaal-socialistisch maar in het kader van de Dietsche cultuur". Dat alles maakte dat het GSV steeds meer verward geraakte in de interne collaboratietwisten over de te volgen politieke koers en steeds minder studenten aansprak. De meerderheid van de studenten hield

zich afzijdig of keerde zich tegen het GSV. De eindbalans van het jaar was niet positief voor de collaborerende verenigingen: de VNV-studenten trokken slechts radicalen aan, de DeVlag-studenten faalden volledig en het GSV kon zich niet langer handhaven.

Tijdens het academiejaar 1943-1944 nam het fel geslonken verbond onder leiding van preses Meulenaere afstand van het nationaal-socialisme, wat niet verhinderde dat men achter de collaboratie bleef staan. Het Duits militair bestuur was niet langer opgetogen met de koers van het GSV: het was té Vlaams en niet voldoende 'politiek' (dit wil zeggen nationaal-socialistisch) georiënteerd.

De laatste dagen van de bezetting brachten nog een ultieme radicalisering van het GSV met zich mee. Onder impuls van de professoren Jan Wilms en Alfred de Waele werd een nieuwe preses, Paul de Geest, geïnstalleerd die het GSV terug in nationaal-socialistische richting wilde doen evolueren. Met deze preses uit de stal van het **Vlaamsch Nationaal Verbond** (VNV), werd een reeds lang aanslepende strijd tussen gematigden (de katholieke Dietse koers) en radicalen (nationaal-socialisten) beslecht in het voordeel van deze laatsten. Met de snel op elkaar volgende Duitse nederlagen tijdens de zomer van 1944 verzwakte de collaboratiegreep op het studentenleven. De bevrijding in september bracht het GSV de doodsteek toe.

LITERATUUR: D. Martin, *De Rijksuniversiteit Gent tijdens de bezetting 1940-1944. Leven met de vijand*, 1985.

KOEN PALINCKX